

En pligt til oprettelse af et eller flere organer til fremme af ligebehandling af mænd og kvinder uden forskelsbehandling på grund af køn følger af artikel 8 a i direktiv 2002/73/EF og af artikel 12 i direktiv 2004/113/EF. Ligestillingsnævnet og nævnets sekretariat, der yder vejledning om klageadgang, udgør blot et af flere organer, der varetager opgaver i forbindelse med Danmarks opfyldelse af artikel 12 i EU-direktiv 2004/113/EF. Derudover varetager følgende organer opgaver i relation til opfyldelse af artikel 12: Kvinde-rådet overvåger ligestillingen mellem kvinder og mænd og yder rådgivning. Institut for Menneskerettigheder arbejder med menneskerettigheder blandt andet på baggrund af FN konventionerne, herunder konventionen om diskrimination af kvinder. Universiteterne, Socialforskningsinstituttet og Center for information om kvinde- og kønsforskning (KVINFO) indsamler oplysninger om ligestilling og udarbejder undersøgelser og rapporter m.v. om ligestilling. Universiteterne udfører uafhængig forskning, hvor ligestilling af kønnene er forskningstema. Danmarks Statistik leverer kønsopdelt statistik. Dertil kommer mulighederne for at føre sager ved domstolene eller i regi af faglig voldgift.

2.2. Beskrivelse af Ligebehandlingsnævnets kompetencer og opbygning

Forslaget indebærer ingen ændring for så vidt angår den administrative klageadgang i sager om overtrædelse af forbuddet mod forskelsbehandling på grund af køn. Ændringen for så vidt angår Ligestillingsnævnet er alene af organisatorisk art.

Forslaget indebærer en udvidelse af klagemulighederne i sager om overtrædelse af forbuddet mod forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse, der i dag kan behandles af Klagekomitéen for Etnisk Ligebehandling under Institut for Menneskerettigheder. Efter forslaget vil Ligebehandlingsnævnet kunne træffe afgørelse i sager om forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse og tilkendegørelse i henhold til lov om etnisk ligebehandling og lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet m.v. (forskelsbehandlingsloven).

Derudover indebærer forslaget, at der etableres en administrativ klagemulighed i forhold til overtrædelse af forbuddet mod forskelsbehandling på grund af de øvrige kriterier i forskelsbehandlingsloven, dvs. religion, tro, seksuel orientering, alder og handicap, social eller national oprindelse og politisk anskuelse.

Sager om brud på kollektive overenskomster skal som hidtil som udgangspunkt behandles i det fagretlige system. Det foreslås imidlertid, at Ligebehand-

lingsnævnet - således som det er tilfældet i dag i både Ligestillingsnævnet og Klagekomitéen for Etnisk Ligebehandling - kun skal kunne behandle sager om brud på kollektive overenskomster, hvis lønmodtagerens faglige organisation ikke agter at iværksætte fagretlig behandling af sagen. Det betyder samtidig, at Ligebehandlingsnævnet ikke vil kunne behandle sagen, hvis fagforeningen rent faktisk ønsker at føre sagen fagretligt, fx i Afskedigelsesnævnet. Faglige organisationer og andre organisationer kan indgive klager på vegne af deres medlemmer og de personer, de repræsenterer.

Ligebehandlingsnævnet får ikke adgang til at tage sager op af egen drift.

Det foreslås, at Ligebehandlingsnævnet med hensyn til kompetencer og opbygning opbygges efter samme model som det nuværende Ligestillingsnævnet. Lovforslagets kapitel 2 indeholder bestemmelser om Ligebehandlingsnævnets behandling af sagerne, der efter forslaget skal følge de samme retningslinier, som i dag er gældende i Ligestillingsnævnet. Det betyder bl.a., at Ligebehandlingsnævnets sekretariat vil kunne rådgive borgere, virksomheder, organisationer, myndigheder m.v. med hensyn til, hvor og hvorledes en sag om forskelsbehandling på grund af køn, race, etnisk oprindelse, religion, seksuel orientering, alder, handicap m.v. kan indbringes, ligesom Ligebehandlingsnævnets sekretariat kan rådgive om nævnets praksis.

Det foreslås, at Ligebehandlingsnævnet får kompetence inden for følgende lovgivninger:

- 1) Lov om ligestilling af kvinder og mænd, jf. denne lovs §§ 2 og 2 b.
- 2) Lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse m.v.
- 3) Lov om ligeløn til mænd og kvinder.
- 4) Lov om børnepasningsorlov.
- 5) Lov om ligebehandling af mænd og kvinder inden for de erhvervstilknyttede sikringsordninger.
- 6) Lov om ret til orlov og dagpenge ved barsel.
- 7) Lov om etnisk ligebehandling.
- 8) Lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet m.v.

Det foreslås, at Ligebehandlingsnævnet får kompetence til at tilkende godtgørelse for overtrædelse af forbuddet mod forskelsbehandling, i det omfang det følger af de pågældende love. Ligebehandlingsnævnet skal afvise sager, der ikke er egnede til behandling ved nævnet, for eksempel fordi behandlingen af sagen vil forudsætte en egentlig bevisførelse, herunder afhøring af vidner. Da Ligebehandlingsnævnets afgørelser efter lovforslaget skal offentliggøres anonymiseret, vil